

RIKSDAGENS SVAR 233/2009 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av folkpensionslagen och av vissa lagar som har samband med den

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lagar om ändring av folkpensionslagen och av vissa lagar som har samband med den (RP 235/2009 rd).

Beredning i utskott

Social- och hälsovårdsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (ShUB 51/2009 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av folkpensionslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i folkpensionslagen av den 11 maj 2007 (568/2007) 6 § 1 mom. 7 punkten, 8 § 1 mom., 9 § 2 mom., 23 § 1 mom. 4 punkten, 36 och 53 a §, 60 § 2 mom. 1 punkten, i 72 § 2 mom. det inledande stycket, rubriken för 73 §, 83 §, 85 § 3 mom. 6 punkten och 88 § 1 mom.,

av dem 53 a § sådan den lyder i lag 586/2008 samt 85 § 3 mom. 6 punkten och 88 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1151/2007, samt

fogas till 24 §, sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag, ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., till 37 § ett nytt 5 mom., till 73 §, sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag, ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., och till 74 § ett nytt 2 mom. som följer:

6 §

Arbetspension

Med *arbetspension* avses i denna lag arbets- och familjepensioner enligt följande författningar:

— — — — —
7) pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (261/2008),
— — — — —

8 §

Bosättningskrav

En i Finland bosatt person har rätt till folkpension, familjepension och barnförhöjning. En förutsättning för familjepension är därutöver att även förmånslåtare vid sin död bodde i Finland och en förutsättning för barnförhöjning att även barnet bor i Finland.
— — — — —

9 §

Krav på bosättningstid

— — — — —
Kravet på bosättningstid gäller dock inte den vars arbetsförmåga har inträtt medan han eller hon varit bosatt i Finland och innan han eller hon har fyllt 19 år. Kravet på bosättningstid gäller inte heller den som ansöker om sjukpension och som får handikappbidrag för personer under 16 år när han eller hon fyller 16 år.
— — — — —

23 §

Prioriterade intjänade pensioner och förhöjningar när det gäller folkpension

När folkpensionsbeloppet beräknas beaktas inte som inkomst

— — — — —
4) engångsförhöjning som betalas till arbetspension enligt de lagar som nämns i 6 § 1 mom. i denna lag eller till olycksfallspension enligt den lagstadgade olycksfallsförsäkringen eller lagen om olycksfall i militärtjänst,
— — — — —

24 §

Justering av folkpensionen

— — — — —
Utöver de fall som avses i 1 och 2 mom. justeras folkpensionen på grund av pension eller ersättning enligt 22 § som betalas från ett annat land än Finland, om förordningen om social trygghet eller någon annan internationell överenskommelse om social trygghet inte förhindrar att pensionen eller ersättningen beaktas som inkomst. I detta fall justeras folkpensionen senast två år efter det att folkpensionen började eller senast justerades.
— — — — —

36 §

Justering av fortsättningspensionens kompletteringsbelopp

Kompletteringsbeloppet justeras när det gått två år sedan kompletteringsbeloppet började betalas ut eller senast justerades (*regelbunden justering*).

Kompletteringsbeloppet ska också justeras när

1) de av den efterlevande makens inkomster som inverkar på fortsättningspensionens kompletteringsbelopp för den efterlevande maken har stigit med minst 734 euro på ett år jämfört med den med folkpensionsindexet förhöjda årsinkomst enligt vilken kompletteringsbeloppet har beräknats,

2) de av den efterlevande makens inkomster som inverkar på fortsättningspensionens kompletteringsbelopp för den efterlevande maken har sjunkit med minst 367 euro på ett år jämfört med den med folkpensionsindexet förhöjda årsinkomst enligt vilken kompletteringsbeloppet har beräknats,

3) den efterlevande maken ingår äktenskap efter att ha fyllt 50 år, eller

4) den efterlevande maken inleder ett samboförhållande eller hans eller hennes samboförhållande upphör eller den efterlevande makens äktenskap upplöses.

Om en förändring enligt 2 mom. har inträffat den första dagen i en månad, justeras kompletteringsbeloppet från ingången av den månaden. I annat fall justeras kompletteringsbeloppet från ingången av den månad som följer på förändringen.

37 §

Indragning av fortsättningspension

— — — — —
Fortsättningspensionens kompletteringsbelopp upphör utan särskilt beslut, om utbetalningen av kompletteringsbeloppet avbrutits på grund av 73 § 3 mom. 3 punkten och det inte inom två

år från avbrottet framställts krav på att det ska betalas.

53 a §

Betalning av barnförhöjning till Folkpensionsanstalten

Den barnförhöjning som avses i 51 § betalas till Folkpensionsanstalten på dess begäran som ersättning för underhållsstödet för den tid då underhållsstöd enligt lagen om underhållsstöd (580/2008) betalas till barnet på grund av att pensionstagaren har försummat sin underhållsskyldighet gentemot barnet.

60 §

Ansökan om och anmälningsskyldighet i fråga om barnförhöjning

Den som får barnförhöjning skall till Folkpensionsanstalten anmäla

1) adressförändring samt flyttning utomlands och återflyttning till Finland när det gäller barnet eller den som får barnförhöjning,

72 §

Indrivning av pension från arbetspension eller ersättning som betalas retroaktivt

Folkpensionsanstalten har rätt att hos den som betalar arbetspension driva in pension som denna betalar retroaktivt till den del pensionen motsvarar den folkpension eller det extra fronttillägg som har betalats till ett för stort belopp, om den som betalar arbetspension

73 §

Avbrott i utbetalningen

Utbetalningen av pension avbryts, om

1) en pensionstagare som är bosatt utomlands inte inom utsatt tid har svarat på den begäran om utredning av pensionstagares förhållanden som sänts till honom eller henne med stöd av 56 § 4 mom.,

2) pensionstagaren inte inom utsatt tid har returnerat den ansökan om justering som sänts till honom eller henne med stöd av 24 § 3 mom., eller

3) den som får ett kompletteringsbelopp inte inom utsatt tid har returnerat den ansökan om justering som sänts till honom eller henne med stöd av 36 § 1 mom.

74 §

Hur länge en förmån betalas

En pension upphör utan särskilt beslut, om pensionen avbrutits med stöd av 65 § 1 mom. eller 73 § 3 mom. 1 eller 2 punkten och det inte inom två år från avbrottet framställts krav på att den ska betalas.

83 §

Nytt avgörande av ett ärende med anledning av beviljad arbetspension eller ersättning

Om den som får folkpension eller familjepension har beviljats en sådan arbetspension eller ersättning enligt 22 § retroaktivt som ska beaktas som inkomst eller om en sådan förmån har höjts, kan Folkpensionsanstalten utan undanröjande av beslutet enligt 84 § eller utan partens samtycke enligt 81 § 2 mom. avgöra ärendet på nytt efter att ha hört den som saken gäller.

85 §

Uppgifter av myndigheter samt pensions- och försäkringsanstalter

— — — — —
För skötseln av de förmåner som Folkpensionsanstalten ålagts att verkställa har den dessutom utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att av skatteförvaltningen årligen få följande nödvändiga uppgifter med tillhörande identifieringsuppgifter i fråga om fysiska personer:
— — — — —

6) uppgifter om antalet offentligt noterade aktier separat för varje bolag och aktieserie samt antalet andelar i placeringsfonder separat för varje andel i en placeringsfond enligt 4 § i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (1142/2005),
— — — — —

88 §

Uppgifter om fängelsestraff

För verkställigheten av förmåner enligt denna lag ska en enhet inom Brottsföljdsmyndigheten trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgif-

ter underrätta Folkpensionsanstalten om när ett straff börjar, när en person friges samt när frihet på prov börjar och avbryts. Uppgifter ska lämnas om förmånstagare som har börjat avtjäna ett över tre månader långt fängelsestraff eller ett förvandlingsstraff för böter som ska avtjänas utöver det. Uppgifter ska också lämnas då häktningstiden omedelbart före straffverkställigheten dras av från straffet och den sammanräknade tiden för avdraget och straffverkställigheten överstiger tre månader.
— — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .
Det inledande stycket i 72 § 2 mom. träder dock i kraft den 1 januari 2011.

Lagens 85 § 3 mom. 6 punkt ska tillämpas första gången på uppgifter som fås för skatteåret 2008.

Folkpension som börjat innan denna lag trätt i kraft justeras första gången på basis av 24 § 3 mom. i denna lag efter det att pensionstagaren har returnerat den begäran om utredning eller ansökan om justering som avses i 73 § 3 mom.

Efterlevandepensionens kompletteringsbelopp som betalas när denna lag träder i kraft justeras med stöd av 36 § 1 mom. i denna lag för första gången två år efter lagens ikraftträdande.

Lag

om ändring av lagen om införande av folkpensionslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 11 maj 2007 om införande av folkpensionslagen (569/2007) 3 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1152/2007, och
ändras 2 § 4 mom., sådant det lyder i sistnämnda lag, som följer:

2 §

Arbetslöshetspension

I fråga om arbetslöshetspension tillämpas i övrigt bestämmelserna om definitioner och tillämpningsområde i 3—9 §, grunderna för fastställande av folkpension i 4 kap., verkställighet i 54—56, 62—64, 67 och 69—76 §, ändringssö-

kande i 12 kap., erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter i 13 kap., finansiering i 14 kap. och förhöjning för dröjsmålstiden, indexbindning, avrundning av beloppen samt utmätnings- och överföringsförbud i 15 kap. i folkpensionslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag**om ändring av lagen om bostadsbidrag för pensionstagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 11 maj 2007 om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007) 12 § 2 mom. 1 punkten, 13 § 2 mom., 14 § 1 mom. 4 punkten, 17 § 6 mom., i 30 § 2 mom. det inledande stycket, 41 §, 45 § 2 mom. och 53 § 1 mom.,

av dem 12 § 2 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 1002/2008, samt

fogas till lagen en ny 30 a § som följer:

12 §

Årsinkomst

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom.

1) beaktas inkomst som intjänats som företagare, lantbruksföretagare och stipendiat till det belopp som arbetsinkomst enligt lagen om pension för företagare (1272/2006) och lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) har fastställts till, och

skogsegendom beaktas den inkomst av skogsbruk som avses i 12 § 2 mom. multiplicerad med talet 10. Obligationer och masskuldebrev beaktas till sitt gängse värde. Som värdet på offentligt noterade aktier och andelar i placeringsfonder beaktas 70 procent av värdet den sista börsdagen under året före tidpunkten för beviljandet eller justeringen av bostadsbidraget. Försäkringsplaceringar beaktas till återköpsvärde.

14 §

Prioriterade inkomster

När bostadsbidraget beräknas skall som årsinkomst inte beaktas sökandens och sökandens makes, makas eller sambos

13 §

Förmögenhet som skall beaktas

Den förmögenhet som nämns i 1 mom. och 2 punkten beaktas till det värde som fastställts eller beräknats vid beskattningen. Som värdet på

4) barnbidrag enligt barnbidragslagen (796/1992), underhållsstöd enligt lagen om underhållsstöd (580/2008) eller sådant underhålls-

bidrag för barn som betalas med stöd av domstolsbeslut eller skriftligt avtal,
— — — — —

17 §

Justering av bostadsbidraget

— — — — —
Bostadsbidragets belopp ändras från ingången av den månad som följer på den under vilken ett i 10 § avsett barn som berättigar till höjning av maximibeloppet flyttar till samma bostad som bidragstagaren eller från bostaden. Beloppet beräknas på grundval av maximibeloppet enligt grunderna för fastställande av det föregående beslutet och enligt tidpunkten för meddelandet av beslutet. Innan beslutet fattas ska bidragstagaren höras.

30 §

Indrivning av bostadsbidrag från arbetspension eller ersättning som betalas retroaktivt

— — — — —
Folkpensionsanstalten har rätt att hos den som betalar pension enligt de lagar som nämns i 6 § i folkpensionslagen driva in pension som denna betalar retroaktivt till den del pensionen motsvarar det bostadsbidrag som har betalats till ett för stort belopp, om den som betalar pension
— — — — —

30 a §

Temporärt beviljande av bostadsbidrag

Om den som ansöker om bostadsbidrag har ansökt om pension eller förmån i en annan stat, kan bostadsbidraget beviljas temporärt för den tid behandlingen av ärendet pågår. När Folkpensionsanstalten får uppgifter om den pension eller förmån som sökanden har ansökt om i en annan stat fattar den ett slutligt beslut om bostadsbidraget.

41 §

Nytt avgörande av ett ärende med anledning av beviljad pension eller ersättning

Om den som får bostadsbidrag har beviljats en sådan folkpension, efterlevandepension eller arbetspension eller ersättning enligt 22 § 1 eller 2 mom. i folkpensionslagen retroaktivt som ska beaktas som inkomst i bostadsbidraget eller om en sådan förmån har höjts, kan Folkpensionsanstalten utan undanröjande av beslutet enligt 42 § i denna lag eller utan partens samtycke enligt 39 § 2 mom. avgöra ärendet på nytt efter att ha hört den som saken gäller.

45 §

Uppgifter om institutionsvård och fängelsestraff

— — — — —
För verkställigheten av bostadsbidraget enligt denna lag ska en enhet inom Brottsföljdsmyndigheten trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter underrätta Folkpensionsanstalten om när ett straff börjar, när en person friges samt när frihet på prov börjar och avbryts. Uppgifter ska lämnas om bidragstagare som har börjat avtjäna ett över tre månader långt fängelsestraff eller ett förvandringsstraff för böter som ska avtjänas utöver det. Uppgifter ska också lämnas då häktningstiden omedelbart före straffverkställigheten dras av från straffet och den sammanräknade tiden för avdraget och straffverkställigheten överstiger tre månader.
— — — — —

53 §

Indexbindning

De belopp som anges i denna lag, bortsett från beloppen enligt 12 § 3 mom. och 13 § 3 mom., binds vid förändringar i prisnivå så som bestäms i lagen om folkpensionsindex (456/2001).
— — — — —
—————

Denna lag träder i kraft den 20 .
 Det inledande stycket i 30 § 2 mom. träder dock i
 kraft den 1 januari 2011.

Lag

om ändring av 7 och 38 § i lagen om särskilt stöd till invandrare

I enlighet med riksdagens beslut
 ändras i lagen av den 20 december 2002 om särskilt stöd till invandrare (1192/2002) 7 § 2 mom.
 9 punkten och 38 § 1 mom. samt
 fogas till 7 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 575/2007 och 1158/2007, ett nytt 2 mom. samt ett
 nytt 3 mom., i stället för det 3 mom. som upphävts genom lag 575/2007, varvid det delvis ändrade
 2 mom. blir 4 mom. och det nuvarande 4 mom. blir 5 mom., som följer:

7 §

Inkomster som ska beaktas

 Inkomst som intjänats som företagare, lant-
 bruksföretagare och stipendiat beaktas till det
 belopp som arbetsinkomst enligt lagen om pen-
 sion för företagare (1272/2006) och lagen om
 pension för lantbruksföretagare (1280/2006) har
 fastställts till.

Ränteinkomster och utdelningar beaktas som
 inkomst, om de sammanlagt överstiger 60 euro
 om året.

Som inkomster beaktas dock inte (*prioritera-
 de inkomster*)

9) grundunderstöd enligt militärunderstöds-
 lagen (781/1993) eller livränta enligt lagen om
 skada, ådragen i militärtjänst (404/1948),

38 §

Indexbindning

Beloppen i 6, 7, 9, 19 och 21 § i denna lag,
 med undantag för det belopp som nämns i 7 §
 3 mom., samt beloppen av de särskilda stöd som
 beviljas enligt denna lag binds till förändringar-
 na i levnadskostnaderna så att de ändras samti-
 digt och i samma förhållande som vad som an-
 ges i lagen om folkpensionsindex (456/2001).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 3 § i lagen om bostadsbidrag

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 4 juni 1975 om bostadsbidrag (408/1975) 3 § 3 mom., sådant det lyder i lag 1160/2007, som följer:

3 §

Till de i 1 mom. 2 punkten avsedda fasta månadsinkomsterna räknas femton procent av de till hushållet hörande personernas sammanlagda förmögenhet enligt 3 a §, dividerad med tolv till den del som den överstiger det belopp som årligen föreskrivs genom förordning av statsrådet i enlighet med hushållets storlek. Från förmögenheten avdras skulderna. I de fasta månadsinkomsterna inräknas inte de inkomster om vilka föreskrivs genom förordning av statsrådet, inte heller de i 6 § 4 mom. avsedda hyresinkomster som fås av en underhyresgäst. Ränteinkomster och utdelningar beaktas som inkomster, om ränteinkomsterna och utdelningarna för en medlem i hushållet sammanlagt överstiger fem euro i månaden. När ränteinkomsterna bedöms ska 2 000 euro dras av som disponibla medel från

kontomedlen för varje medlem i hushållet. Inkomst som intjänats som företagare, lantbruksföretagare och stipendiat beaktas till det belopp som arbetsinkomst enligt lagen om pension för företagare (1272/2006) och lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) har fastställts till. Som inkomst av skogsbruk beaktas den enligt 7 § 3 mom. i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (1142/2005) fastställda genomsnittliga årliga avkastningen för skog multiplicerad med arealen skog. Då de fasta månadsinkomsterna fastställs kan i brist på annan tillförlitlig utredning användas det totala beloppet av den berördes förtjänst- och kapitalinkomster vid den senast verkställda beskattningen.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av lagen om handikappförmåner

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 11 maj 2007 om handikappförmåner (570/2007) 6 § 2 mom., 9 § 1 mom. 4 punkten, 16 §, 17 § 2 mom. 1 punkten, rubriken för 31 § och 44 § 2 mom., samt *fogas* till 9 § 1 mom. en ny 4 a-punkt, till 31 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1153/2007, ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., och till 33 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag /2009, ett nytt 5 mom., varvid det nuvarande 5 mom. blir 6 mom., som följer:

6 §

Krav på bosättningstid

 Trots kravet på bosättningstid har en person dessutom rätt till

- 1) handikappbidrag för personer under 16 år,
- 2) handikappbidrag för personer över 16 år, om personen får handikappbidrag för personer under 16 år när han eller hon fyller 16 år,
- 3) vårbidrag för pensionstagare, om han eller hon får handikappbidrag för personer under 16 år när han eller hon fyller 16 år.

9 §

Vårdbidrag för pensionstagare

Rätt till vårbidrag har en person som fyllt 16 år och som får

 4) fortlöpande olycksfallspension, livränta, sjukpension eller sådan ersättning för inkomstbortfall som betalas när ett år har förflutit från trafikskadan och vilka enligt den lagstadgade olycksfallsförsäkringen, lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990), lagen om skada, ådrag i militärtjänst (404/1948) eller trafikförsäkringslagstiftningen betalas på grundval av full arbetsförmåga,

4 a) fortlöpande olycksfallspension eller livränta enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring (625/1991) eller fortlöpande sjukpension eller ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991), den sistnämnda ersättningen dock först då ett år förflutit från skadefallet, eller

16 §

Retroaktiv ansökningstid

En handikappförmån betalas från ingången av månaden efter den under vilken rätten till förmånen uppkom. Om rätten till en handikappförmån

uppkommer den första dagen i månaden, betalas handikappförmånen dock från ingången av den månad under vilken rätten till förmånen uppkom. En förmån betalas dock inte utan särskild orsak för en längre tid än sex kalendermånader före ansökan om förmånen. Samma förfarande tillämpas när en förmån höjs.

17 §

Ansökan om och anmälningsskyldighet i fråga om handikappbidrag för personer under 16 år

 Intressebevakaren eller vårdnadshavaren för ett barn som får handikappbidrag för personer under 16 år eller en annan person som enligt 15 § 2 mom. har rätt att ansöka om handikappbidrag för personer under 16 år ska meddela

- 1) förändringar i barnets eller vårdnadshavarens adress, flyttning utomlands och återflyttning till Finland,

31 §

Avbrott i utbetalningen

 Utbetalningen av en handikappförmån avbryts om en förmånstagare eller minderårig förmånstages vårdnadshavare som är bosatt utomlands inte inom utsatt tid har svarat på den begäran om utredning av förmånstages förhållanden som har sänts till honom eller henne med stöd av 18 § 4 mom.

33 §

Indragning av en handikappförmån

 En handikappförmån upphör utan särskilt beslut, om förmånen avbrutits med stöd av 31 § 3 mom. och det inte inom två år från avbrottet framställts krav på att den ska betalas.

44 §

Uppgifter om fängelsestraff

— — — — —
För verkställigheten av handikappförmåner ska en enhet inom Brottspåföljdsmyndigheten trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter underrätta Folkpensionsanstalten om när ett straff börjar, när en person frigges samt när frihet på prov börjar och avbryts. Uppgifter ska lämnas om förmånstagare som har börjat avtjäna ett

över tre månader långt fängelsestraff eller ett förvandlingsstraff för böter som ska avtjänas utöver det. Uppgifter ska också lämnas då häktningstiden omedelbart före straffverkställigheten dras av från straffet och den sammanräknade tiden för avdraget och straffverkställigheten överstiger tre månader.
— — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 7 december 2009
— — — — —